

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Π.3.2.5 Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες,
σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε
30 διδακτικές ώρες ανά τάξη

Αρχαία Ελληνική Γραμματεία Α΄ Γυμνασίου

Θεματική ενότητα:
Εισαγωγή Ηροδότου

Τίτλος:
«Ηρόδοτος – ο πατέρας της Ιστορίας»

Συγγραφή: ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΤΑΤΣΗ

Εφαρμογή: ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΤΑΤΣΗ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Θεσσαλονίκη 2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.1. Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας αρχαίας ελληνικής γλώσσας δευτεροβάθμιας: Λάμπρος Πόλκας, Κοσμάς Τουλούμης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμασούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Ηρόδοτος – ο πατέρας της Ιστορίας

Εφαρμογή σεναρίου

Χρυσούλα Τάτση

Δημιουργία σεναρίου

Χρυσούλα Τάτση

Διδακτικό αντικείμενο

Αρχαία Ελληνική Γραμματεία

Τάξη

Α΄ Γυμνασίου

Χρονολογία

Από 15-01-2015 έως 16-02-2015

Σχολική μονάδα

2^ο Γυμνάσιο Αγίου Αθανασίου Θεσσαλονίκης

Διδακτική / θεματική ενότητα

Εισαγωγή στο σχολικό βιβλίο του Ηροδότου

Διαθεματικό

Όχι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

-

Χρονική διάρκεια

5 διδακτικές ώρες

Χώρος

I. Φυσικός χώρος:

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο πληροφορικής.

II. Εικονικός χώρος: διαδίκτυο.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να είναι εξοικειωμένος με το χειρισμό η/υ ιδίως σε ό,τι αφορά την πλοήγηση στο διαδίκτυο καθώς και προγράμματα επεξεργασίας κειμένου και παρουσιάσεων. Επίσης, απαραίτητη προϋπόθεση για την υλοποίηση του σεναρίου είναι η υιοθέτηση από τον δάσκαλο σύγχρονων παιδαγωγικών αντιλήψεων που προωθούν ένα νέο μοντέλο μάθησης, στο οποίο ο μαθητής ανακαλύπτει μόνος του τη γνώση μέσω ομαδοσυνεργατικών δημιουργικών δραστηριοτήτων, οι οποίες πέρα από την παρεχόμενη γνώση συμβάλλουν στην όξυνση της κριτικής ικανότητας των παιδιών, στην ανάπτυξη δεξιοτήτων αλλά και στην κοινωνικοποίηση των μαθητών.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Χρυσούλα Τάτση: «Ηρόδοτος – ο πατέρας της Ιστορίας», Αρχαία Ελληνική Γραμματεία, Ηροδότου Ιστορίες Α΄ Γυμνασίου, 2013

σενάριο αντλεί

-

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι μαθητές εργάζονται ως μικροί επιστήμονες οι οποίοι ερευνούν τις επιμέρους πτυχές της ζωής και του έργου του Ηροδότου. Αναζητούν στο διαδίκτυο και διασταυρώνουν πληροφορίες για τη ζωή, τα ταξίδια, τις αντιλήψεις, το περιεχόμενο του έργου του και τις μεθόδους που εφαρμόζει για τη συλλογή πληροφοριών και τη χρονολόγηση των γεγονότων. Στη συνέχεια, διαμορφώνουν το υλικό τους, το ταξινομούν και το παρουσιάζουν αξιοποιώντας τις ΤΠΕ, ενώ ταυτόχρονα επιχειρούν,

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

με βάση τα στοιχεία της έρευνάς τους, να απαντήσουν στο ερώτημα αν δίκαια θεωρείται ο Ηρόδοτος «πατέρας της Ιστορίας».

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Το σενάριο στοχεύει στην προσέγγιση βασικών στοιχείων της ζωής και του έργου του Ηροδότου από τους μαθητές έξω από τα καθιερωμένα πλαίσια της αποστήθισης της ύλης του σχολικού βιβλίου. Συγκεκριμένα, οι μαθητές ανακαλύπτουν μόνοι τους τις βασικές γνώσεις σύμφωνα και με τις θεωρίες της καθοδηγούμενης ανακάλυψης του Bruner και της οικοδόμησης της γνώσης από τους ίδιους τους μαθητές του Vygotsky, ενώ, ταυτόχρονα, καταβάλλεται προσπάθεια για την επίτευξη και άλλων στόχων που σχετίζονται με την ανάπτυξη δεξιοτήτων σε επίπεδο κοινωνικό, γλωσσικό και γραμματισμών, σύμφωνα με το μοντέλο του ρόμβου της γλωσσικής εκπαίδευσης.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές / μαθήτριες καλούνται:

- Να ασκηθούν στην απόκτηση γνώσεων και στην εξαγωγή συμπερασμάτων μέσω προσωπικής έρευνας και μελέτης, ώστε να υιοθετήσουν ανάλογες συμπεριφορές και σε διαφορετικές περιστάσεις της ζωής.
- Να έρθουν σε επαφή με επιτεύγματα των αρχαίων Ελλήνων στον πνευματικό χώρο και να εκτιμήσουν την προσφορά και τη συμβολή τους στην ανάπτυξη των επιστημών.
- Να κατανοήσουν την ιστοριογραφική αντίληψη του Ηροδότου και να εκτιμήσουν την πρώτη απόπειρα καταγραφής οικουμενικής ιστορίας.
- Να αντιληφθούν πως η ανεύρεση της αλήθειας είναι προϊόν συνεχούς και συστηματικής έρευνας.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Γνώσεις για τη γλώσσα

Με το παρόν σενάριο οι μαθητές / μαθήτριες επιδιώκεται:

- Να έρθουν σε επαφή με το έργο ενός μεγάλου ιστορικού της αρχαιότητας και να ενημερωθούν για τις μεθόδους που ακολούθησε στη συγγραφή του έργου του.
- Να κατανοήσουν, μελετώντας τη θέση των εθνογραφικών και γεωγραφικών παρεκβάσεων στο ιστορικό έργο του Ηρόδοτου, τη λογοτεχνική αξία του έργου του.
- Να ασκηθούν στην αναζήτηση συγκεκριμένων πληροφοριών και στην παραγωγή κειμένου στο οποίο θα συνθέτουν τα ευρήματά τους.
- Να αναπτύξουν δεξιότητες πειθούς ασκούμενοι στην επιχειρηματολογία.

Γραμματισμοί

Με το παρόν κεφάλαιο επιδιώκεται οι μαθητές/ μαθήτριες:

- Να αναπτύξουν την κριτική σκέψη, αναζητώντας την αλήθεια για τον Ηρόδοτο και το έργο του.
- Να μπορούν να ελέγχουν την ορθότητα των πληροφοριών που τους δίνονται και να καταλήγουν σε συμπεράσματα με την προσωπική τους έρευνα.
- Να ασκηθούν στην επιλογή των σημαντικότερων πληροφοριών κατά την πλοήγησή τους στο διαδίκτυο.
- Να διαμορφώσουν ελεύθερη και δημιουργική προσωπικότητα.

Διδακτικές πρακτικές

Με το παρόν σενάριο επιδιώκεται οι μαθητές/ μαθήτριες:

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Να εξοικειωθούν με ομαδοσυνεργατικές μεθόδους διδασκαλίας.
- Να ασκηθούν σε τεχνικές ανακάλυψης και οικοδόμησης της γνώσης.
- Να αναλάβουν ενεργό ρόλο στη μαθησιακή διαδικασία.
- Να αξιοποιήσουν σύγχρονα διδακτικά μέσα κατά τη μαθησιακή διαδικασία αναπτύσσοντας δεξιότητες στη χρήση των ΤΠΕ.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Το σενάριο αντλεί τη θεματική του από την [Εισαγωγή](#) του σχολικού εγχειριδίου, η οποία περιλαμβάνει στοιχεία και βασικές πληροφορίες για τη ζωή του Ηροδότου, την οικογένειά του, το περιβάλλον στο οποίο έζησε και από το οποίο δέχτηκε επιδράσεις, τα ταξίδια του καθώς και τις αντιλήψεις του οι οποίες διαφαίνονται και μέσα από το έργο του. Επίσης, με τη συγκεκριμένη ενότητα οι μαθητές γνωρίζουν βασικές πτυχές του έργου του Ηροδότου, όπως είναι η χρονική περίοδος στην οποία αναφέρεται, τα θέματα που απασχολούν τον ιστορικό, τον τρόπο με τον οποίο χρονολογεί τα γεγονότα, τις μεθόδους που ακολουθεί για τη συγκέντρωση του υλικού του, τις παρεκβάσεις που κάνει παρεκκλίνοντας από τον καθαρά ιστορικό χαρακτήρα του έργου, ενσωματώνοντας στοιχεία γεωγραφικά, εθνογραφικά, λαογραφικά. Οι μαθητές έρχονται σε επαφή με όλα αυτά μέσω της προσωπικής τους έρευνας στο διαδίκτυο υποδιδάσκοντες τον ρόλο των ερευνητών - επιστημόνων και καλούνται να παρουσιάσουν τα ευρήματά τους αξιοποιώντας τις ΤΠΕ, αλλά και να απαντήσουν στο ερώτημα αν ο Ηρόδοτος δικαιολογημένα ονομάστηκε από τον ρωμαίο ρήτορα Κικέρωνα «πατέρας της Ιστορίας».

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Η ενότητα εντάσσεται στην ύλη των Αρχαίων Ελληνικών της Α΄ Γυμνασίου και με το σενάριο επιχειρείται η πραγμάτωση στόχων του Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών [ΔΕΠΠΣ - ΑΠΣ](#), καθώς οι μαθητές έρχονται σε επαφή με έναν από τους δημιουργούς

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

της αρχαιότητας και το έργο του, καλούνται να κατανοήσουν την ιστοριογραφική του αντίληψη και να εκτιμήσουν την πρώτη απόπειρα καταγραφής οικουμενικής ιστορίας. Έτσι, εμβαθύνουν σε καίριες επιτεύξεις της αρχαιότητας στον πνευματικό χώρο και εκτιμούν την προσφορά των αρχαίων στον σύγχρονο ευρωπαϊκό πολιτισμό. Ταυτόχρονα, μελετώντας τη θέση των εθνογραφικών και γεωγραφικών παρεκβάσεων στο ιστορικό έργο του Ηροδότου κατανοούν τη λογοτεχνική αξία του έργου που συνδυάζει τον αφηγηματικό με τον πραγματολογικό λόγο, ενώ μέσω της αναζήτησης της αλήθειας για τον Ηρόδοτο και το έργο του επιτυγχάνεται η ανάπτυξη κριτικής σκέψης και η δημιουργία ελεύθερης και υπεύθυνης προσωπικότητας.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Το σενάριο βασίζεται στη χρήση των ΤΠΕ, καθώς οι μαθητές αναζητούν το υλικό, το συγκρίνουν και το αξιολογούν μέσω του διαδικτύου, ενώ το οργανώνουν και το παρουσιάζουν, αξιοποιώντας προγράμματα επεξεργασίας κειμένου και παρουσιάσεων. Έτσι, ξεφεύγουν από τη στείρα απομνημόνευση των πληροφοριών που παρέχονται στο σχολικό βιβλίο και αντλούν πληροφορίες από περισσότερες πηγές, έχοντας τη δυνατότητα να διασταυρώσουν την ορθότητα και την εγκυρότητά τους, αλλά και να επεκτείνουν την έρευνά τους σε θέματα που δεν καλύπτονται από τη σχολική ύλη. Αναπτύσσουν δεξιότητες στη χρήση των ΤΠΕ, απαραίτητες στη σύγχρονη εποχή, και μαθαίνουν να συνεργάζονται και κοινωνικοποιούνται. Ο ρόλος των μαθητών αλλάζει, παύουν να είναι παθητικοί δέκτες και γίνονται ερευνητές αναπτύσσοντας την κριτική τους ικανότητα, ενώ ο δάσκαλος δεν αποτελεί αυθεντία, αλλά αποκτά τον ρόλο του καθοδηγητή και εμπνευστή.

Κείμενα

Κείμενα σχολικών εγχειριδίων

Ηροδότου, «Ιστορίες» Α΄ Γυμνασίου:

[Εισαγωγή](#).

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Υποστηρικτικό/εκπαιδευτικό υλικό

Ιστοσελίδες

Ελληνικά Βικιφθέγματα: [Ηρόδοτος](#) [Διαδικτυακή Επιτομή Ρήσεων και Αποφθεγμάτων]

[Βικιπαίδεια](#) [Ελεύθερη Διαδικτυακή Εγκυκλοπαίδεια].

[Ηρόδοτος](#). [Ελληνική Ιστορία στο Διαδίκτυο - Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού]:

-[Ηρόδοτος, περ. 485 – 425 π.Χ](#)

-[Μάχες](#) [πηγή: «Ελληνικός Πολιτισμός»: Ιστοχώρος του Γ. Παπαθανασίου - Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο].

[Google](#) [Μηχανή αναζήτησης].

[Ηρόδοτος: Γνωμικά - Αποφθέγματα](#) [πηγή: «Γνωμικολογικόν» - Αποφθέγματα, Γνωμικά, Αφορισμοί, Ρητά, Παροιμίες και άλλα].

Καφαντάρης, Τ. [«Η δικαίωση του Ηροδότου»](#). [πηγή: εφημερίδα «Το Βήμα», 10/01/2010].

[16/02/2015].

Διδακτική πορεία /στάδια /φάσεις

Αρχικά, οι μαθητές ενημερώθηκαν από τη διδάσκουσα για τους στόχους του σεναρίου καθώς και για τους ρόλους που έπρεπε να αναλάβουν. Βασικός στόχος ήταν να έρθουν οι μαθητές σε επαφή με την προσωπικότητα και το έργο του Ηροδότου. Επίσης, μέσω της έρευνας οι μαθητές έπρεπε να καταλήξουν σε συμπεράσματα για την εγκυρότητα του Ηροδότου ως ιστορικού, καθώς και για το αν επάξια κατέχει τον τίτλο του «πατέρα της Ιστορίας». Οι μαθητές χωρίστηκαν στις ακόλουθες ομάδες: Βιογράφοι, Γεωγράφοι, Φιλολόγοι, Ιστορικοί, Φιλόσοφοι και Λαογράφοι και η καθεμία ανέλαβε να ερευνήσει ένα συγκεκριμένο θέμα.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Έτσι η πρώτη ομάδα ανέλαβε να ερευνήσει στο διαδίκτυο και να συλλέξει πληροφορίες για τη ζωή του Ηροδότου (πότε και πού γεννήθηκε, ποια ήταν τα μέλη της οικογένειάς του, ποια ήταν η καταγωγή του, γεγονότα που σημάδεψαν τη ζωή του). Οι μαθητές προτίμησαν να χρησιμοποιήσουν στην έρευνά τους τις προτεινόμενες από το Φύλλο Εργασίας ιστοσελίδες. Στη συνέχεια, με βάση το υλικό που συνέλεξαν, δημιούργησαν μία παρουσίαση με σκοπό την προβολή της στην τάξη.

Οι Γεωγράφοι αναζήτησαν πληροφορίες στο διαδίκτυο σχετικές με τα ταξίδια του Ηροδότου. Αξιοποίησαν τις ιστοσελίδες που προτείνονται από το Φύλλο Εργασίας και δημιούργησαν μία παρουσίαση με το υλικό που συγκέντρωσαν.

Οι Φιλολόγοι ασχολήθηκαν με τον χωρισμό του έργου του Ηροδότου σε βιβλία, συγκεντρώνοντας παράλληλα και κάποια στοιχεία για το περιεχόμενο καθενός από αυτά και δημιούργησαν ανάλογη παρουσίαση.

Οι Ιστορικοί ερεύνησαν τον τρόπο και τις μεθόδους που ακολούθησε ο Ηρόδοτος για τη συγκέντρωση του υλικού του και τη χρονολόγηση των γεγονότων που παραθέτει. Διασταύρωσαν τις πληροφορίες που βρήκαν, ανατρέχοντας σε διαφορετικές ιστοσελίδες και δημιούργησαν με αυτές μία παρουσίαση.

Οι Φιλόσοφοι πραγματοποίησαν έρευνα σχετικά με τις αντιλήψεις και τις ιδέες του Ηροδότου, όπως αυτές διαφαίνονται μέσα στο έργο του. Οι μαθητές ασχολήθηκαν αρκετά επιφανειακά με το θέμα, καθώς δυσκολεύτηκαν στην κατανόηση των ιδεών του Ηροδότου και στην εύρεση υλικού για την παρουσίασή τους.

Οι Λαογράφοι αναζήτησαν πληροφορίες για τις παρεκβάσεις στο έργο του Ηροδότου, τις νουβέλες και τα ανέκδοτα και τις οργάνωσαν σε μία παρουσίαση.

Οι ομάδες παρουσίασαν τις εργασίες τους στο σύνολο της τάξης, ώστε να έχουν όλοι οι μαθητές πλήρη ενημέρωση για τη ζωή και το έργο του Ηροδότου. Κατόπιν, χωρίστηκαν σε νέες ομάδες, στις οποίες συμμετείχαν μαθητές που ανήκαν σε διαφορετικές ομάδες στην πρώτη φάση. Έτσι, σε κάθε ομάδα συμμετείχε ένας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

βιογράφος, ένας γεωγράφος, ένας φιλόλογος, ένας ιστορικός, ένας φιλόσοφος και ένας λαογράφος. Στη δεύτερη φάση οι μαθητές κλήθηκαν να ερευνήσουν αν δικαιολογημένα αποκαλείται ο Ηρόδοτος «πατέρας της Ιστορίας». Επιχείρησαν, λοιπόν, να ελέγξουν την ορθότητα των ιστορικών πληροφοριών που παραθέτει στο έργο του, αναζητώντας σε αρχαιολογικά ευρήματα τη διάψευση ή την επιβεβαίωση του Ηροδότου. Αξιοποίησαν, λοιπόν, τα ευρήματα σύγχρονων αρχαιολογικών ανακαλύψεων, προκειμένου να αποφανθούν για την αντικειμενικότητα και την εγκυρότητα των πληροφοριών που παραθέτει στο έργο του ο Ηρόδοτος. Οι ομάδες συγκέντρωσαν το υλικό που βρήκαν και δημιούργησαν παρουσιάσεις με θέμα, αυτή τη φορά, την εγκυρότητα ή μη του Ηροδότου ως ιστορικού. Οι εργασίες των μαθητών ως προς το υλικό που χρησιμοποίησαν και τα συμπεράσματα στα οποία κατέληξαν είχαν αρκετές ομοιότητες, όπως ήταν αναμενόμενο, και όλοι θεώρησαν ότι τελικά δικαιολογημένα ο Ηρόδοτος θεωρείται «πατέρας της Ιστορίας».

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Βιογράφοι

1. Να ερευνήσετε στο διαδίκτυο και να συλλέξετε πληροφορίες για τη ζωή του Ηρόδοτου (πότε και πού γεννήθηκε, ποια ήταν τα μέλη της οικογένειάς του, ποια ήταν η καταγωγή του, γεγονότα που σημάδεψαν τη ζωή του, γνωριμίες, ασχολίες – δραστηριότητες).
2. Συγκρίνετε τις πληροφορίες που βρήκατε με αυτές που παρατίθενται και σε άλλες πηγές, για να ελέγξετε την ορθότητά τους.
  - [Ηρόδοτος](#)
  - Κλασική περίοδος: [Ηρόδοτος](#).
  - [Ηρόδοτος \(περ. 485-425 π.Χ.\)](#)
  - [Εισαγωγή σχολικού βιβλίου](#).
3. Με βάση το πληροφοριακό υλικό που συλλέξατε, δημιουργήστε μία παρουσίαση, για να την προβάλετε στους συμμαθητές σας.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Ιστορικοί

1. Αναζητήστε στο διαδίκτυο πληροφορίες για τον τρόπο με τον οποίο συνέγραψε ο Ηρόδοτος την «Ιστορία» του, καθώς και τις μεθόδους που ακολούθησε.
2. Συγκρίνετε τις πληροφορίες που βρήκατε με αυτές που παρατίθενται και σε άλλες πηγές, για να ελέγξετε την ορθότητά τους.
  - [Ηρόδοτος](#)
  - Κλασική περίοδος: [Ηρόδοτος](#).
  - [Ηρόδοτος \(περ. 485-425 π.Χ.\)](#)
  - [Εισαγωγή σχολικού βιβλίου](#).
3. Με βάση το πληροφοριακό υλικό που συλλέξατε, δημιουργήστε μία παρουσίαση, για να την προβάλετε στους συμμαθητές σας.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Φιλόσοφοι

1. Αναζητήστε στο διαδίκτυο πληροφορίες για τις αντιλήψεις και τις ιδέες που απηγεί το έργο του Ηρόδοτου.
2. Συγκρίνετε τις πληροφορίες που βρήκατε με αυτές που παρατίθενται και σε άλλες πηγές, για να ελέγξετε την ορθότητά τους.
  - [Ηρόδοτος](#)
  - Κλασική περίοδος: [Ηρόδοτος](#).
  - [Ηρόδοτος \(περ. 485-425 π.Χ.\)](#)
  - [Ηρόδοτος: Γνωμικά - Αποφθέγματα](#)
  - [Ηρόδοτος: Αποφθέγματα](#)
  - [Εισαγωγή σχολικού βιβλίου](#).
3. Με βάση το πληροφοριακό υλικό που συλλέξατε, δημιουργήστε μία παρουσίαση, για να την προβάλετε στους συμμαθητές σας.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Φιλολόγοι

1. Αναζητήστε πληροφορίες στο διαδίκτυο σχετικές με το περιεχόμενο του έργου του Ηροδότου και τον χωρισμό του σε βιβλία.
2. Συγκρίνετε τις πληροφορίες που βρήκατε με αυτές που παρατίθενται και σε άλλες πηγές, για να ελέγξετε την ορθότητά τους.
  - [Ηρόδοτος](#)
  - Κλασική περίοδος: [Ηρόδοτος](#).
  - [Ηρόδοτος \(περ. 485-425 π.Χ.\)](#)
  - [Εισαγωγή σχολικού βιβλίου](#).
3. Με βάση το πληροφοριακό υλικό που συλλέξατε, δημιουργήστε μία παρουσίαση, για να την προβάλετε στους συμμαθητές σας.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Γεωγράφοι

1. Αναζητήστε πληροφορίες στο διαδίκτυο σχετικές με τα ταξίδια του Ηρόδοτου.
2. Συγκρίνετε τις πληροφορίες που βρήκατε με αυτές που παρατίθενται και σε άλλες πηγές, για να ελέγξετε την ορθότητά τους.
  - [Ηρόδοτος](#)
  - Κλασική περίοδος: [Ηρόδοτος](#).
  - [Ηρόδοτος \(περ. 485-425 π.Χ.\)](#)
  - [Εισαγωγή σχολικού βιβλίου](#).
3. Με βάση το πληροφοριακό υλικό που συλλέξατε, δημιουργήστε μία παρουσίαση, για να την προβάλετε στους συμμαθητές σας.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην ποιότητα της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Λαογράφοι

1. Αναζητήστε πληροφορίες στο διαδίκτυο σχετικές με τις παρεκβάσεις και τις νουβέλες στο έργο του Ηρόδοτου.
2. Συγκρίνετε τις πληροφορίες που βρήκατε με αυτές που παρατίθενται και σε άλλες πηγές, για να ελέγξετε την ορθότητά τους.
  - [Ηρόδοτος](#)
  - Κλασική περίοδος: [Ηρόδοτος](#).
  - [Ηρόδοτος \(περ. 485-425 π.Χ.\)](#)
  - [Εισαγωγή σχολικού βιβλίου](#).
3. Με βάση το πληροφοριακό υλικό που συλλέξατε, δημιουργήστε μία παρουσίαση, για να την προβάλετε στους συμμαθητές σας.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Β' Φάση

Είναι πράγματι ο Ηρόδοτος ο πατέρας της Ιστορίας;

1. Αξιοποιήστε τα ευρήματα σύγχρονων αρχαιολογικών ερευνών, προκειμένου να εξάγετε συμπεράσματα για την αντικειμενικότητα και την εγκυρότητα των πληροφοριών που παραθέτει ο Ηρόδοτος στο έργο του:

- [Η δικαίωση του Ηροδότου](#)
- [Μάχη των Πλαταιών](#)
- [Μάχες](#)

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Στο συγκεκριμένο σενάριο θα μπορούσαν οι ομάδες να επεκτείνουν την έρευνά τους μελετώντας συγκεκριμένα κείμενα του Ηροδότου με διαφορετικό περιεχόμενο προκειμένου να εξαγάγουν πιο τεκμηριωμένα συμπεράσματα για το έργο του και αν δικαιολογημένα έχει κατακτήσει τον τίτλο του «πατέρα της Ιστορίας». Επίσης, θα μπορούσαν να ασχοληθούν και με άλλες προσωπικότητες αρχαίων Ελλήνων που έθεσαν τις βάσεις άλλων επιστημών.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Ο χρόνος εφαρμογής του σεναρίου ξεπερνά τον προβλεπόμενο από το Πρόγραμμα Σπουδών διδακτικό χρόνο για τη διδασκαλία της συγκεκριμένης ενότητας και εξαρτάται από το πόσο οι μαθητές είναι εξοικειωμένοι με χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών και ιδίως προγραμμάτων πλοήγησης στο διαδίκτυο, επεξεργασίας κειμένων και παρουσίασης. Ορισμένες ομάδες τελείωσαν τις εργασίες που τους δόθηκαν νωρίτερα σε σχέση με άλλες. Σε κάποιες από αυτές η ταχύτητα ήταν αποτέλεσμα συστηματικής προσπάθειας, μεθοδικότητας, καλής συνεργασίας και καλής γνώσης Η/Υ, σε άλλες όμως ήταν αποτέλεσμα επιπολαιότητας και βιασύνης, καθώς κατέφυγαν στην εύκολη μέθοδο *Αντιγραφής - Επικόλλησης* όλων των στοιχείων που έβρισκαν. Όλες οι ομάδες έδωσαν περισσότερη έμφαση στον τρόπο παρουσίασης του υλικού τους και δεν ασχολήθηκαν ιδιαίτερα με το περιεχόμενο.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κουτσογιάννης, Δ. 2007. *Πρακτικές ψηφιακού γραμματισμού νέων εφηβικής ηλικίας και (γλωσσική) εκπαίδευση*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/studies/ict/teens/index.html

Κουτσογιάννης, Δ. 2012. «Ο ρόμβος της γλωσσικής εκπαίδευσης». Στο *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 32^{ης} Συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας Α.Π.Θ.* Θεσσαλονίκη: ΙΝΣ (Ίδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη), 208-222.

http://ins.web.auth.gr/images/MEG_PLIRI/MEG_32_208_222.pdf

Lesky, A. ⁵1981. *Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας*. Μτφρ. Α. Τσοπανάκης. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.

[20/02/2015]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ